

06 — POVRATAK U BERLIN

Omašio sam pune dve godine i snosim odgovornost za sled događaja koji su pokrenuli kataklizmu. Frau Marta sedi kraj uređaja, prezrivo se smeška i popunjava formulare.

Nema te kozmetke koja bi joj sakrila bore ili otklonila precvalu kišestost njenog međunožja. Njeno sam vlasništvo, tek puki seksualni objekat. Uzima me kad i kako želi, uzajmljuje prijateljima, okiva, zatvara u podrum...

Pa ipak, jedva se suzdržavam od smeha. Čajtfirerka pojma nema da je vreme svih časovnika pomereno pola sata unatrag. Babuskara ne zna da sam, u stvari, već otišao.

Urnebesno!

Poslednji sam pripadnik svog naroda, jedini kojega se ne usuđuju da eliminišu. Sećanja su mi do danas bila nedostupna. Kažu da i nisu mogla postojati; da je to tehnički nemoguće. Ne znaju za ekstrakt iz kurarea, mračnu drogu koja mi je doturena tajnim kanalima. Ovog puta sve će biti drugačije.

Predstavница pokreta otpora nije lagala. Jasno se sećam vremena — onoga pre i onoga posle. Cenu otrova unetog u organizam platiću kad za to kućne čas. Sad imam posla. Za samosažaljenje će biti sasvim dovoljno vremena posle putovanja. Prolazim kraj Frau Marte i zauzimam sedište. Ona izvodi rutinska podešavanja, a zatim mi na telo priključuje elektrode. Potom dolazi bol drugačiji od ijednog do sada.

Trenutak kasnije vidim čoveka koji uredno slaže kante i četke. Posmatram ga dok izlazi iz vile i znam da je to čovek koga tražim — onaj kome je mržnja u mislima. Mrzi predebelu gospoju. Mrzi njenog usukanog muža. Mrzi cenjkanje oko nadnice, Mrzi podsmešljivi pogled razmažene derladi. Mrzi Compiegne i Wilhelma drugog. Mrzi dirinčenje od jutra do sutra.

Dok čovek zakoračuje niz ulicu i raduje se tami zbog toga što skriva molerajem isflekanu odeću, spoznajem da droga čini neočekivano; omogućuje mi da osetim žrtvine misli. Mračne su poput ulice duž koje promiče. Čovečuljak pokušava da nađe reč ili misao koje bi ga učinile celim. Svestan sam nemira koji ga razdire. Noćas će sve oči u njega biti uperene. Kamaradi će se u pivnici okupiti. Nema plana, tek strah od onoga što će reći ili oćutati. Boji se da će mu srce pući od sopstvenih reči.

Pratim misli koje ranije nisam poznavao. U meni se ogledaju, gotovo kao sopstvene. Skoro da sažaljevam čovečuljka. Koliko košta ono što jeste? Koliko košta sećanje? Za šta se borio? Za šta je otrovan i odlikovao? Da bi sada slušao nadmene pobednike i zahteve da kazne sami sebe? Treba li da sednu za sto Evropske porodice kao jedina država koja je stolicu dobila nedostojnom trgovinom? Ne! Noćas mora biti odlučan. Od njegovog naroda se tražilo da odobri, prihvati i ropski pozdravi otimanje sopstvene teritorije. Da potpišu da nije njihovo što je njihovo. Imaće podršku najvernijih, ali da bi zadobio poverenje neodlučnih, mora biti jasan i ubedljiv. Koraci čovečuljka postaju čvršći, podiže ponosno glavu i sve je sigurniji u sebe. Noćas će dobiti izbore!

Tek što sam pomislio da ne želim da mu čujem misli, iz senke hau-stora se izdvaja mračna prilika i zakoračuje. Čovečuljak je zamišljen i ne primećuje pridošlicu. Nagli pokret došljaka opominje ga da podigne pogled. Suočava se sa cevi revolvera i zastaje.

— Možeš uzeti sve. Neću te ometati. — kaže dok se lice zaklonjeno nisko spuštenim obodom šešira podiže. Pogled otkriven tim gestom hladan je i oštar poput žileta.

— Za baku! Za Aušvic! — Meta pada na kolena, revolver se pomera i cev se prislanja na čelo.

— Zašto? Pa ja sam samo običan moler! — cvili dok došljakov prst podrhtava na obaraču. Više nemam vremena za gubljenje — iskačem iz zaklona, zamahujem i ispuštam ono što sam sve vreme stezao u šaci. Pogađam stranca i blještavilo me zaslepljuje.

Čovečuljak podiže pogled. Ružno lice. Brčići u liniji nosnica, zalizana kosa sa oštrim razdeljkom. Zaboravljeno lice. Do nosnica mi dopire smrad urina. Kukavac se upišao od straha.

— Kakvo je to oružje? — glas mu je jadni cvilež.

— Oružje? — ne znam zašto mu odgovaram. Možda zato što znam da je sada sve u redu.

— To što si bacio na njega. Neka magija? — da, znalo se da je opsednut tevtonskim legendama i prepun sujeverja. Mora da mu je paradoks delovao kao čarolija.

— Prsten Adolfe. Najobičnija burma. — nisam se potrudio da mu objasnim da se telo ne može dva puta nalaziti u istom prostoru vremenu, niti da je burma dodirnuvši duplikat dezintegrisala sve oko sebe. U svakom slučaju sve što ne pripada ovom vremenu.

— Ti me poznaješ? Ko je taj čovek? Zašto je hteo da me ubije? — mnogo sam mu toga mogao reći. Mogao sam mu reći da se u slučaju njegove smrti noć dugih noževa nikada ne bi desila. Ili da bi vođstvo SA izvelo državni udar, a Ernst Röhm poveo Nemačku u pobedonosni rat. Ništa od toga mu nisam rekao.

— Da poznajem te, a reći ću ti i ko je taj čovek. Taj čovek sam ja. — mogao sam mu reći da sam se već jednom vratio kroz vreme. Mogao sam mu reći da sam tada povukao oroz i promenio tok istorije na način kojim sam sopstveni narod osudio na istrebljenje. Možda sam mogao da mu ispričam da sam se greškom u svoje vreme vratio dve godine ranije nego što sam otišao i da su naučnici otkrili moju ulogu i proknjižili me kao Arona Goldštajna najzaslužniju ličnost za pobedu Nemačke u ratu, a posredno i za brisanje Jevreja sa lica zemljine kugle. Mogao bih satima da mu pričam o poniženjima Frau Martinog Juden ljubimčeta. Nisam mu rekao ništa o tome da sam živ zahvaljujući petlji koju je stvorio prevremeni povratak i da se niko ne usuđuje da me ubije. Boje se da bi likvidacija poništila efekte intervencije, da putovanje nikada ne bi bilo izvedeno.

Sve to nisam izgovorio.

Vremensko putovanje bilo je prepuno opasnosti. Otrov iz kurarea mi neće dozvoliti da se još jednom vratim. Krug je zatvoren i ostaću ovde. Daleko sam odmakao i nikuda stigao Pre no što ću zaroniti u mračne Berlinske uličice da podelim kristalnu noć sa svojim narodom, rekoh mu:

— Da moji sunarodnici znaju da sam držao revolver uperen u tvoju glavu i da nisam pucao, prezreli bi me; nadam se da zbog ovakvog izbora neću biti u prilici ikada da prezrem sam sebe.